

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr 06/2-5038 din 18.09.2020

La nr. 36/01-06/543 din 07.09.2020

Agencia Relatii Funciare și Cadastru

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.1543/1998 cadastrului bunurilor imobile (art.2, art.14, art.15, art.15/1, 15/2 ș.a.).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Ruslan FLOCEA

AGENCIA RELATIJI FUNCiare ȘI CADASTRU A REPUBLICII MOLDOVA	
Intrare nr.	<u>914</u>
" <u>23</u> "	<u>septembrie</u> 20 <u>20</u>

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO20/6808 din 18.09.2020

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.1543/1998 cadastrului bunurilor imobile (art.2, art.14, art.15, art.15/1, 15/2 ș.a.)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Agenția Relații Funciare și Cadastru, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Se constată că proiectul și nota informativă la acesta au fost plasate pe pagina web oficială a Agenției Relații Funciare și Cadastru www.arfc.gov.md la compartimentul Transparență decizională/Proiecte de acte legislative și normative.

Indicarea părții responsabile de recepționarea recomandărilor și a datelor de contact ale acesteia este expusă la rubrica Consultare publică din compartimentul Transparența decizională.

În aceste condiții, se consideră că autorul a respectat prevederile legale privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În nota informativă se menționează că *„elaborarea proiectului este impusă de imperfecțiunea cadrului legal actual și anume neclarități la articolele ce se referă la partea tehnică a cadastrului, referitoare la stabilirea hotarelor, clarificarea modului de ținere a „planului cadastral” și „planului geometric”, cât și prevederile referitoare la hotarele fixe și hotarele generale ale terenurilor”.*

Astfel, prin proiect se propune definirea noțiunilor „lucrare cadastrală” și „stabilirea hotarelor”, reglementarea modului de stabilire a tipului și a componenței lucrărilor cadastrale, a hotarelor unităților administrativ-teritoriale, a hotarelor terenurilor, identificarea bunului imobil, reglementarea hotarelor generale și a celor fixe ale terenului, precum și a planului cadastral și a planului geometric.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public manifestat prin reglementarea unor aspecte în domeniul cadastrului bunurilor imobile.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de *„nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.*

Nota informativă stabilește condițiile ce au impus elaborarea proiectului, evidențiază elementele noi și finalitățile urmărite prin promovarea proiectului.

Examinând conținutul notei informative a proiectului supus expertizei se constată că aceasta întrunește condițiile menționate în art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină *„e) fundamentarea economico-financiară”.*

În nota informativă se menționează că *„implementarea noului proiect nu prevede careva alocări ale surselor financiare”.*

I.5.3. Efectuarea analizei impactului de reglementare.

În nota informativă se menționează că „analiza impactului de reglementare la proiectul de lege a fost examinat de către Grupul de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător”.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigo

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul reglementează activitatea entităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în acesta.

În proiect nu au fost atestate norme care induc confuzie în stabilirea procedurii de exercitare a atribuțiilor acestor entități.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

În nota informativă se menționează că „*elaborarea proiectului este impusă de imperfecțiunea cadrului legal actual și anume neclarități la articolele ce se referă la partea tehnică a cadastrului, referitoare la stabilirea hotarelor, clarificarea modului de ținere a „planului cadastral” și „planului geometric”, cât și prevederile referitoare la hotarele fixe și hotarele generale ale terenurilor*”.

Astfel, prin proiect se propune definirea noțiunilor „lucrare cadastrală” și „stabilirea hotarelor”, reglementarea modului de stabilire a tipului și a componenței lucrărilor cadastrale, a hotarelor unităților administrativ-teritoriale, a hotarelor terenurilor, identificarea bunului imobil, reglementarea hotarelor generale și a celor fixe ale terenului, precum și a planului cadastral și a planului geometric.

În redacția propusă, proiectul nu conține factori de risc care să genereze apariția riscurilor de corupție.

18.09.2020

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Vadim CURMEI, Inspector principal

